

עלון מס' 366 | פרשת ויקהל - פרה | אדר תשפ"ה

שלהבת

מיסודם של הגאון ר' שמשון דוד פנקוס זצוק"ל והגאון ר' עזריאל טאובר זצוק"ל

העצמה אישית תורנית

לקבלת העלון במייל יש לשלוח בקשה לכתובת:
e.shalhevet@gmail.com

קול שלהבת
KOL SHALHEVES

ניתן להאזין לשיחות המרתקות
בנושאים:

חינוך
יעוץ נישואין
אמונה
השקפה
ועוד נושאים מגוונים

באידיש, עברית ואנגלית

בקול הלשון:

03-6171103

073-2951103

במחיר שיחה רגילה

בחז"ל קול שלהבת:

929.222.9900

דבר המערכת

מת אחד קם לפתע ושאל: האם למות זו עבירה? אז למה אני טמא??

פרשת פרה כידוע היא אחד מהמצוות המסתוריות... פתאום פרה נכנסה לנו לזירה והיא מקבלת כזה כבוד... כל הטהרה תלויה בה... והיא זו שנבחרה שעושים מהאפר שלה מי חטאת שמזים על טמא מת והוא נטהר... יש פה צירוף של כמה נושאים לא קשורים שמתחברים לנושא אחד... מצד אחד עומדת לנו פה פרה!!! ומצד שני עומד לנו פה יהודי שנטמא במת והוא צריך להיטהר... ואיכשהו הם קשורים אחד לשני... מה הקשר בין יהודי שנטמא במת... לבין הפרה הזו?? אבל חכה... לא סיימנו... יש פה עוד דמות נוספת שנכנסה לתמונה... חז"ל אומרים שפרה אדומה מכפרת על חטא העגל, סו"ס העגל הוא הבן של הפרה, תבא האם ותקנה צואת בנה, אז יש פה גם פרה, וגם יהודי שנטמא במת וגם עגל שנכנס לתמונה... מה הקשר בין שלושת הנושאים הלא קשורים האלו??

העניין הוא כך:

יש אסור ומותר ויש טומאה וטהרה... אסור לעשות עבירות!! אבל טומאה זו לא עבירה... אין איסור להיות טמא... נו... אם טומאה זה לא עבירה... אז מה זה כן??

טומאה זה ריחוק!!! מי שטמא... אנחנו לא כועסים עליו... אדרבה... קשה לנו הריחוק ממנו, לכן אנחנו שולחים אותו למקוה... שיטהר ויתקרב... מי שנגע בשרץ הוא לא עבר שום עבירה, אבל הוא מורחק!!! מורחק מטהרות... מורחק מבית המקדש... אז בא תטבול ותתקרב...

עד כאן ברור??? ומעתה: שאלה לי אליך: **למות זה עבירה???** לא!!! לא ידוע לי שזו עבירה... אז מה כן?? למות זה **ריחוק!!!** ריחוק תרתי משמע... המוות זה ריחוק משתי סיבות: דבר ראשון מי שמת, לדאבונו הוא רחוק מאיתנו... אימי ע"ה מתה, ומאז היא רחוקה!!! 'אמרתי אחכמה- רצייתי מאז לא פעם ולא פעמיים לדבר איתה... אבל לא... אמרתי אחכמה והיא **רחוקה** ממנו', המוות יוצר ריחוק!!! ואגב: על פי ההשקפה היהודית זה הדבר היחיד שהמוות עושה... ריחוק!!! רק ריחוק!!! כי יש השארת הנפש, ויש תחיית המתים, ושום דבר לא נאבד... רק מה? **נגזר ריחוק!!!** והסיבה שבוכים ל"ע בלוויה כי הפרידה והריחוק כואבים... **זו נקודה**

אחת של ריחוק במוות... אבל יש עוד נקודת ריחוק!!! מוות זו ההסתרת פנים הכי עמוקה!! זו ההסתרה בה"א הידיעה... עצם המושג מוות זה הביטוי הכי עמוק של ריחוק והסתרת פנים... כי המשמעות של מוות זה כילוי... הפסד... בליה באדמה... כמו המעשה בר' אלעזר שהיה חולה ור' יוחנן הגיע לבקר אותו, ור' יוחנן ראה שהוא יושב בבית חשוך... מה עשה ר' יוחנן?? 'גליה לדרעיה ונפל נהורא'- חשף את זרועו ונהיה אור... כי העור של רבי יוחנן היה מבהיק כמו כתנות אור... ואז לפתע ר' אלעזר התחיל לבכות... ר' יוחנן ניסה לדובב אותו... על מה אתה בוכה?? אם על תורה שאולי לא למדת מספיק, הרי אחד המרבה ואחד הממעיט, אם בגלל שאתה עני, 'לא כל אדם זוכה לשני שולחנות' ואם בגלל שאין לך ילדים... גם ר' יוחנן קבר עשרה ילדים... ואז נענה ר' אלעזר ואמר: לא!! לא על זה אני בוכה... עם כל הצרות שהזכרת אני עוד מסתדר... רק על מה אני כן בוכה?? **על האי שופרא דבלי בעפרא קא בכינא!!!** על העור המבהיק הזה שלך, שביום מן הימים אתה תמות וזה יתבלה בעפר... על זה אני בוכה... **מה מתכוין ר' אלעזר???** עם כל מה שקורה כן בעולם הזה אנחנו מסתדרים... החיים זה תפקיד ואנחנו עושים פה משהו... וחיי עולם נטע בתוכנו... אבל עצם המוות? !? האירוע של המוות כמות שהוא? !? זה ריחוק!!! לראות את 'האי שופרא' ולחשוב שזה יתבלה בעפר... על דא קא בכינא... זה ריחוק שאי אפשר לעמעם ולטשטש אותו... כן... זה ריחוק שנגזר על כל בני תמותה בעטיו של נחש ובעקבות חטא אדם הראשון...

זו הסיבה שמת הוא אבי אבות הטומאה!!! למה?? כי עצם המציאות של מוות היא **אבי אבות הריחוק!!!** אבי אבות ההסתרה!! זה ריחוק ששולח זרועות לכל אוהל המת... ההלו... יש פה מת... אם יש פה מת באוהל... זה מזכיר שיש מוות בעולם!! מספיק שספק טומאה לצאת... אם

איך מצליחים להתרענן דווקא ממשב רוח חם ויבש ושרבי בימים אלו???

דבר המערכת

המשך מעמ' 1

בשבוע האחרון היה חם ויבש מהרגיל!!! וזו הזדמנות!! זו הזדמנות בשבילנו למכחן עדין ורצוע לקבלת עול מלכות שמים... לא מדובר פה בהתמודדות חריגה... זה לא צרה צרורה... לא מדובר כאן במשהו מדאיג... רק מה כן???

כעת אנחנו בעונה של תחילת האביב... ופעם!!! פעם היה בעולם שלנו שדות, וכרמים, ופרדסים, ורפתות... פעם כל בעל שדה תבואה חיכה בכיליון עיניים לשרב של תחילת האביב כי זה המקורגל הטבעי שה' ברא ותיזמן שהוא מבשל את התבואה... אתה מוזמן בימים אלו לנסוע בכבישי ארץ ישראל הפוריים, שהכל כ"כ יפה ומוריק... אבל לא כולם יודעים שהירוק הזה, זה לא דשא!!! זה שדות תבואה שממתינות להתבשל ולהתייבש ואז לאט לאט השדה נצהבת עד שהיא נקראת 'שדה לבן' ואז מגיע זמן הקציר בשעה טובה וזו שמחה גדולה!!! משום מה נגזר עלינו להיות מודרים ומנוודים ומורחקים מהשמחה הזו וזה אפילו לא מפריע לנו... אבל עולמו של הקב"ה ממשיך להתנהל... וגם כשאנחנו ממש ממש לא מחוברים לשדות ולחקלאות זה כ"כ משנה את סדרו של עולם... ותכל'ס... עולמו של הקב"ה צריך כעת שרבי!!! הגלים של השרב שיש בעונה הזו הם לא בעיה... זה לא מזג אוויר קשה, זה מזג אוויר טוב!!! זה מזג אוויר שבועו חיכה לו בכיליון עיניים בתחילת קציר שעורים...

ולכן אני אומר שבשבילנו ימי השרב בתקופה הזו, שבבילנו זה אתגר מדגמי!!! הנה לך שרב, שאותי באופן אישי זה מרגיז... זה מעיק... זה מזג אוויר שאפילו הגמ' אומרת שזה גורם לחוסר ישוב הדעת וחוסר בהירות בלימוד התורה... כן... אף אחד לא מתעלם מהתעוקה שבזה... אבל!!! אני מודע לכך שצריך את זה... אבא שבשמים צריך את זה בשביל העיניים שלו... (והפעם לשם שינוי... אני לא צריך להתעטף יותר מידי ב'תמים תהיה' בשביל להאמין שכל מאן דעביד רחמנא לטב עביד... לא... יש לי פה הבנה... יש לי אפילו קצה חוט בשביל מה צריך את זה, רק זה לא כ"כ נוגע אלי ישירות) והיות וה' צריך את השרב הזה בשביל העולם שלו... אז רבש"ע אני איתך!! אני מבין שצריך את המזג אוויר הזה ולכן אני לא מתלונן...

אה... אבל זה מעצבן אותי... ודי... תחחם לי... מעיק לי... אוויר דחוס...

אין מה לעשות!!! היות וה' רוצה את זה ואני מוכרח להיות איתו במקום הזה, אז אנחנו נאלץ להיות יצירתיים ונחשוב איך להנעים את זה... אז דבר ראשון: עצם זה שהבנתי שה' רוצה את זה!! עצם זה שהשרב הזה הוא לא סתם... אלא הוא ממלא משבצת מסוימת ותפקיד מסוים בעולמו של ה' זה כבר נותן לי הרגשה אחרת לגמרי... אני יוצא לרחוב ובמקום לפגוש שרב וחום... אני פוגש פריחה!! אני פוגש 'בישול פירות'!! זה כבר משב אחר של מצב רוח... אבל הלאה... מה עושים ש-חם?? אז דבר ראשון: בעולם שלנו יש מזג... ויש מאוורר... שמעת על כזה תכשיר?? כן... נכון... אבל אני מתקמצן... מה... אני אפתח מזגן רק בשבילי...?? אני אחד כזה שלא מפרגן... אבל לא!!! אמא יקרה, את יכולה עד מחר לא לפרגן לעצמך... וכי זה את?? וכי השרב שיש עכשיו זה איזשהו מחדל אישי שלך... עניין אישי שלך שהחלטת להזניח אותו?? לא!! זה שרב של הרבש"ע... זה ארץ ישראל של הרבש"ע... ואם חם לך כאן בארץ ישראל מול השרב שהקב"ה תזמן היום, אז יש לך פה איזה נקודת מפגש פחות נעימה מול ה'... יש לך כאן רגעים מול ה' שיש באפשרותך להנעים אותם, ואת בוחרת להשאיר אותם באווירת מועקה... את חושבת שזו סמכות שלך לוותר על זה???

זו תופעה מוכרת בחיי הנישואין!! אישה שכואב לב הראש אבל עוזב... אני לא לוקחת אקמול, אין בעיה, זכותך!!! זה הראש שלך... וזה הכאב ראש שלך... יש לך כח סבל ואת מוכנה להישאר ככה? בכיף!!! דא עקא שהילדים הגיעו הבייתה... ויש כל מיני דברים שצריך לעשות בנטל המשותף... והגברת מתקשה לתפקד... למה? כואב לה הראש!!!

אוהו... לא!!! עד כאן! זה כבר לא בסדר... כאן הכאב ראש שלך מתנקם באחרים... כל עוד כל המעגל מתחיל ונגמר בך... וזכותך להחליט האם לעזור לעצמך או לא... אבל ברגע שזה סוחט ממך אנרגיות וזה מתנקם בכל המסביב... כאן את מחוייבת לדאוג לעצמך ולא בשביל שלא לשרוף אנרגיות יקרות ושמחה וטוב לבב ש"כ נחוצים... ולכבוז אותם על הזנחה בטיפול בעצמך... כאן אתה מחוייבת לדאוג לעצמך בשביל להשאיר לנו את החיוניות שלך שמאוד נחוצה לנו פה בבית... על אותו משקל בדיוק בעבודת ה'...

יש אנשים שלא מפרגנים לעצמם... האר"י הקדוש כבר מדבר על זה בשער הגלגולים שיש אנשים צדיקים שמטבעם יש להם עצלות וכבודות בלעזור לעצמם!!! (לאחרים אין להם בעיה לעזור... וכמובן את האנשים ההפוכים שלדאוג לעצמם הם רץ כצבי וכו' וכו'...) וכל דבר שהוא לעזור לעצמי... לרומם את עצמי... להעניק לעצמי אוירה יותר טוב וחיובית הם מאוד חלשים בזה... ויש לצערנו הרבה אנשים כאלו... ואגב: רובם אימהות!!!

אז זהו שלא!!! את לא אדם פרטי... יש בורא עולם שהוא פה איתך... והוא רוצה שתהיי איתו ועם חיוך... ואם הנתונים שכעת פה בחלל החדר, הם נתונים 'לא מזמינים'!! נתונים מעייפים ומתישים וממש ממש לא נותנים חשק להתחיל לנקות לפסח... אם את כעת מתחילה להיאנח... ה' לוקח את

המת הולך לצאת מפה... זה מקרין ריחוק והסתרה לכל עבר... ופה מגיע הכאב הכי גדול... שאת המוות הזה כבר כמעט חסכנו!!! כי כשישראל הגיעו להר סיני פסקה זוהמתן... וזהו... מהיום 'אני אמרתי אלוקים אתם ובני עליון כולכם' ומהיום אין יותר מיתה... מחה ה' דמעה מעל כל פנים... אבל לא!!! ברגע שהם חטאו בחטא העגל חזרה זוהמתן... 'אכן כאדם תמותון וכאחד השרים תפולו', וזהו... חזרו למות... כמה חבל... הגיע העגל והטיל שוב זוהמתו בישראל ומאז חזר הריחוק שנקרא מיתה...

נו... מי ירומם אותנו?? מי ישוב ויעלה אותנו מעומק הריחוק הזה??

תבא האם ותקנח צואת בנה!!! תבא זאת חוקת התורה... תבא פרה אדומה שאין לנו שמץ של השגה בה וגזירת מלך היא, והיא זו שתקנח צואת בנה... היא זו שנבחרה לטהר אותנו מטומאת מת!!! לקרב אותנו מפסגת הריחוק!! כל אדם שנטמא במת וכתוצאה מזה הוא מורחק מבית המקדש... כן... זה באמת באשמת העגל שהחזיר לנו את הריחוק של המוות... נו... מה הפתרון?? תביא מי חטאת של אפר פרה אדומה... והוא יטהר אותך מהריחוק הזה... ואז תוכל להיכנס לבית המקדש... מה הכוונה?

מוות זה אמנם ריחוק!!! אבל כשיהודי מוכן לעמוד מול הוא שטן, הוא יצר הרע, הוא מלאך המוות ולהאמין שזה!! הריחוק המוחלט הזה, הוא הוא שעליו ה' מעיד 'והנה טוב מאוד'!!! ברגע שיהודי מוכן לבטא כזו נאמנות לה' עד כדי 'בהמות הייתי עמך', אני איתך רבש"ע גם מול הריחוק המוחלט ביותר... מהי התוצאה של חייב אדם לברך על הרעה כשם שהוא מברך על הטובה?? התוצאה היא ש-והנה טוב מאוד, ויהי ערב ויהי בוקר יום השישי ויכולו השמים... השער נפתח לרווחה וברוך הבא בשם ה' בשערי תחיית המתים והעולם הבא ויום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים... אותה אם!!! אותה פרה אדומה שהיא מייצגת את חוקת התורה!!! את החוק חקקתי ואין לך רשות להרהר אחריה... אם יהודי מוכן להיצמד לאמונה התמימה שאליבא דאמת כל מה שמתרחש כאן בעולם, הכל הנהגת היחוד, והכל חותר לטוב גמור ומוחלט!!! זו הדרך היחידה לקחת את הריחוק הגדול ביותר של המוות ולהפוך אותו לואהבת את ה' אלוהיך בכל לבבך ובכל נפשך... שים לב: הרי בכל נפשך זה אפילו נוטל את נפשך... וכשיהודי עומד מול הריחוק של בחינת 'נטל את נפשך' ושם!!! שם הוא מקיים ואהבת את ה'... והוא מנצל גם את ההזדמנות הזו למפגן של 'אחד' עם ה'... מה מתברר למפרע??

שהריחוק הגמור הזה של מוות!!! הוא הוא בעצמו משמש כביטוי קירבה הכי גדול... לא רק שהמוות לא מתברר כריחוק... אלא אצל רבי עקיבא ה-יצאה נשמתו זה ---אחד!!! דווקא שם הוא זכה להגיע לקירבה הכי גדולה... מה הפלא שכשאלוהו מגיע לטפל בקבורתו של ר"ע, אליהו הנביא מכריז שר"ע לא מטמא במת... ולמה?? כי מת מטמא בגלל הריחוק שהוא מבטא!!! ורבי עקיבא דווקא במיתתו גילה את העוצמה הכי גדולה של הקירוב... כזה קירוב יכול להיחשב טומאה?? זה העומק של פרשת פרה!!!

עם הפרה הזו אנחנו היינו מתקרבים לבית המקדש וזוכים להיראות פני ה'... ועם החוקה הזו אנחנו זוכים גם בגלות להמליך את ה' כל אחד ברגעי הריחוק שלו... כל אחד בהתמודדויות האישיות שלו ש'מרחוק ה' נראה לי', דווקא רגעי הריחוק הם הזדמנות לתרגם אותם לחוקה!!! רבש"ע אני איתך בכל מצב... גם אם אתה לא מנמק... דרשתי קרבתך גם כשאתה לא מראה לי פנים שוחקות... כל הקזת דם הנפש שכזו מתוך הריחוק היא הזאת מי חטאת של טהרה וקירוב... ויום יבא והקב"ה ישיב לנו וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם... מה מקווה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל.

המשך בעמ' הבא

קו שלהבת
074-701-7448

זה אישי!!! כי את נאנחת בגללו... כי זה הוא... הוא כביכול 'אשם' בכל מה שלא נוח לך... וזה לא מגיע לו!!! בפרט שיש לך אפשרות לגרום שזה לא יפריע לך... הרי אם באמת באמת היה כעת צרה גדולה רח"ל והיה נדרש ממך מסירות נפש להתגבר למענו ואפילו לשמוח ולדעת ש'כל מאן דעביד רחמנא לטב עביד...' היית מתנערת?? היית מתאמצת למענו יתברך לא להתלונן אלא להבין שזו כעת השליחות??

אז בגלל שכעת זה לא צרה צרורה... וכי בגלל שיש פה כל מיני דברים קטנים שמעצבנים... לכן מה?? לכן כן אפשר לעשות לקב"ה פרצוף ברוגז?? הרי בינינו לבין עצמנו... המבחן הגדול זה דווקא בשגרה!!! המבחן הכי אמיתי של חיי הנישואין זה דווקא בניקיונות לפסח השגרתיים... לגשת לזה בשמחה... להסתער על המשימות השגרתיות של החיים...

אז הנה!! זה התרגול וההתלמדות שלנו לקראת יום קבלת עול מלכות של ליל הסדר... ובכן: שלא תגיד שלא אמרנו... בשלוש שבועות הקרובים עוד יהיו כנראה כמה וכמה ימי שרב... וזה יהיה בשילוב העבודות של ערב פסח... והילדים בטח לא יטמנו ידיהם בצלחת... הם גם ישתדלו להצטרף למקהלה אם זה בטירוליים למיניהם או עודף מצב רוח וקפיצות ממיטה למיטה בשעות שממזמן הם היו אמורים לישון... וכאן החכמה היא להגיע מוכן!!! להגיע ערוך... לא ערוך להקריב קרבנות לקב"ה ולהתפוצץ בעצבים ולקבל באהבה... לא!!

אדרבה... להכשיר את הקרקע ולרפד את האפשרויות... ולעשות הכל כדי שמה שצריך להיות יהיה עם מקסימום שמחה ומינימום עצבים!!!

אשתף אותך בנימה אישית: במשך השנים צברתי ניסיון עשיר ביום שנקרא פורים... שמתי לב שפורים זה יום אחד בלבד אבל קצר הכמות ורב האיכות... ביום הקצר הזה מספיקים גם לקרא מגילה, גם משלוחי מנות, גם ללמוד תורה... אבל לא רק!!! שמתי לב שביום הקצר הזה יש גם מקום לעוד שעה אחת של הסלמה!!! של כאוס!!! עצבים!!! אבל לא סתם אלא עד לב השמים... אל תשאל אותי למה... זה משהו מובנה ביום הזה... ס"ו זה יום משוגע... ילדים שמופעלים על טורבו בכמויות מוגברות של סוכר וחטיפים... ולחץ של משלוחי מנות... בקיצור: לא משנה... מה שבטוח ביום הזה יש זמן גם לשעה אחת לכה"פ של עצבים!!! ויפה מצדי שזיהיתי את זה... ומאז אני מגיע מוכן... ואנחנו מדברים על זה ואנחנו מכניסים את זה כחלק בלתי נפרד מהלח"ז והתכניה של פורים... הולך להיות פה שעה של עצבים!! דווקא מעניין באיזה שעה השנה זה יקרה... והכי מעניין על מה זה יבא...

ומכאן ואילך כל מה שנותר לנו זה לזהות את זה כחלק בלתי נפרד מהמשימות של פורים!! וקדימה... לגשת לזה כאחת ממצוות היום... יש לי כעת עצבים שאני לא יכול למנוע אותם ואם אי אפשר להימלט מהר, אז על כרחך שזה חלק ממצוות היום!!! ואני צריך לפנות לזה מקום בשולחן... ואולי גם משלוח מנות... (מצדי אם לא נשאר לנו סלסלה בשביל העצבים... אז נוציא מקסימום את הקערה של ליל הסדר...) ברגע שערוכים לזה באופן רשמי!!! זה נהפך להיות חלק בלתי נפרד מעבודת ה'... ה' כעת רוצה אותי עם משהו מסוים שמעצבן אותי... אמנם אני מצדי אשתדל בפעולות מניעה לכל מיני עצבים שניתן למנוע, ואחרי שזה כבר מגיע, אז לעשות מה שאפשר כדי שזה כמה שפחות יעצבן אותי... אבל לפני זה הדבר הראשון הוא פשוט להבין שהדבר המעצבן הזה הוא מתוזמן רשמית!! הוא חלק מהאירוע! יש לו מקום... אני יודע שה' רוצה אותי עם הזה!! זה כבר משנה את כל ההסתכלות... וכעת!!! למשימה הבאה, איך אני עושה שזה פשוט לא יעצבן אותי... איזה שינוי פתאומי אני מוכן כעת לעשות בתכניות שלי... כדי לתת מקום של הכרה בדבר המעצבן הזה...

(זה הילד שברגע האחרון כל כך את ה... ולעשות שינוי בראש ולהחליט שה' רוצה אותנו בפורים עם ילד שלא לבוש בתחפושת שעצבנו לו, זה המשלוח מנות המעוצב שנהרס בגלל... ולעשות שינוי בראש שהשנה אנחנו לא נהיה האנשים היפים האלו שנותנים משהו נורא יפה... אז ה' רוצה אותנו פחות יפים- בעיני אחרים, נו נו... וכן הלאה...)

זה אמנם נשמע מאוד יפה כאן... על הכתב... אבל אתה שוכח דבר אחד!! שבשטח זה נראה קצת אחרת... כי בשטח יש פה משהו ברקע!!! משהו

שעיצבן... משהו שהזהרתי אותו ואמרת לי שזה יקרה... וזה מעצבן ושאף אחד לא יבלבל את המוח!!! נכון... זה באמת מעצבן... אף אחד לא ניסה לעמעם את העצבים... אבל זה לא סתירה!! אבא שבשמים רצה אותי פה עם העצבים... ה' רצה אותי בפורים עם הדבר המעצבן הזה, אז הנה הדבר המעצבן והנה פורים!!! ושלווה בחווה... גם לדבר המעצבן יש מקום... מקום אמנם מעצבן- אבל מקום!!!

ומכאן נעבור להכנות לפסח!!!

זה שהולך להיות פה הרבה עבודה זה ברור... זה שבשלב מסוים כבר לא יהיה לי סבלנות זה גם ברור... זה שיהיה פה עצבים זה גם ברור... וכעת המשימה שלנו זה להבין שכל המכלול הזה הוא חלק בלתי נפרד מהקערה של ליל הסדר!!!! יש קערה שלימה עם רגעים של עבודה אינטנסיבית... בקצה השני של הקערה יש רגעים של תסכול למה הוא לא עוזר... ולמה זו לא מזויה את עצמה... ובצד שמאל של הקערה יש את היום של האובך שכל התריסים יתאבקו, וצריך להגביה את הקערה!!! להגביה אותה ולהבין שה' מזמין מאיתנו את כל המכלול... ואנחנו מתרצים לפני ה' מכל הזוויות האלו גם יחד... מקובלנו מכל ספרי הפנימיות שאין יום אחד דומה לחבירו מיום שנברא העולם ועד עכשיו, ואין תפילת מעריב אחת שדומה לשניה וכן הלאה... לכל יום יש את התיקון המסוים ואת הפסיפס היחודי שלו שאף יום אחר לא ישלים אותו!!! והאמת היא שאני באופן אישי פוגש את זה במצב רוח... הרי כל יום יש מצב רוח אחר... יום אחד אני קם במצב רוח קרבי... ויום אחד אדיש... יום אחד אנחנו מחבקים את העצים, ואח"כ בצהרים אנחנו נהיים טכניים ומעשיים... והכל מתוזמן וה' רוצה אותנו בכל הפינות האלו גם יחד!! פשוט להגביה את הקערה עם כל השקערויות שלה...

אסור לשכוח שלמעשה חג הפסח הוא חג החירות!!! ואחד מהמסרים העיקריים ביותר של ליל הסדר זה להבין שה' היה שם!!! שם בגלות... ה' היה איתנו גם שם בסל ומגריפה... וזה עקרוני!!! כלומר: כשה' הוציא אותנו ממצרים ועשה לנו אותות ומופתים... לה' היה מאוד חשוב להראות לנו שהוא איתנו לא רק מעכשיו!!! אלא כבר אז!!! לאורך כל שנות הגלות הוא לרגע אחד לא עזב אותנו... הוא היה איתנו בכל סיטואציה...

אגב: וזו הסיבה שיש דגש מאוד מאוד חזק בעשרת המידות על מידה כנגד מידה... 'כי בדבר אשר זדו עליהם!!' ובמושכל ראשון אנחנו מבינים ש... שמכאן למידים את משפטי ה' שה' דן מידה כנגד מידה... אבל זה לא נכון!! יציאת מצרים זה לא המקום שנבחר ללמד אותנו את הסוגיה של מידה כנגד מידה (עיי' תחילת פרק חלק בסנהדרין שהגמ' לומדת מידה כנגד מידה בכלל ממקום אחר) אלא מאי?? כשהתחילה הארת פנים לישראל וה' היכה את המצריים בעשרת המכות... לה' היה מאוד חשוב להראות לנו שהוא איתנו לא רק בשלב שהמצריים מקבלים מכות!!! אלא גם ובעיקר בשלב שאנחנו אלה שקבלנו את המכות!!! יפלא נתיב לאפ... ה' הראה לכל יהודי שהייתי איתך בכל גירוד בגב בגלל אי רחיצה... הייתי איתך בכל רגע של תסכול על עוד שורת אבנים שהתפרקה לך בידים...

ואת המסר הזה אנחנו צריכים להעתיק כמות שהוא לעבודות של ערב פסח!!! כי כמו שבלייל הסדר אנחנו יושבים מסובים ועסוקים בגאולת מצרים... אז בערב פסח אנחנו עובדים עם סלים ודליים ועסוקים בגלות מצרים, אז אם בלייל הסדר אנחנו צריכים לזכור שה' היה איתנו בגאולת מצרים... אז בערב פסח העבודה היא לזכור שה' היה איתנו גם בגלות מצרים!!! לפגוש את ה' בעבודות לפסח... לפגוש את ה' בעבודות הבלתי נגמרות ובשישיות המקפצות בין הרגלים... ובישועת ה' שמחכים לה וה' איתנו פה בהמתנה... וכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות אמון.

"וצדיק באמונתו יהיה"

מאת הרב ישראל קליין שליט"א

מיהו האיש צר ואויב

הוא אומר סדר גודל הסעודה היה בה בחינה שהיא יכולה לתת לנו מושג מהם "כל חיי עוה"ז" כלומר כל רצון וכל דמיון, כל חלום וכל פנטזיה שיהודי יכול לדמיין או לחלום על עולם הזה, הכל היה במשתה אחשוורוש, וזה הביא אותם לנהנו מסעודתו של אותו רשע. תהליך זה הוא אמנם איטי יותר, דורש סבלנות אבל הצלחתו יסודית יותר, עמוקה יותר, מובטחת יותר. השינוי לא יורגש, יהודים לא ירגישו בצרה, ועד שהם יבחינו בה זה כבר יהיה אל חזור.

לכן אסתר המלכה, כאשר המלך שואל מי הוא ואיזה הוא אשר מלאו ליבו לעשות כן, היא מצביעה על המלך, כי באמת הוא העיקר, והתכנית הזדונית שייכת לו. הוא אשר מלאו ליבו לעשות כן. רעיון החיסול הסופי ממלא את כל ליבו, הוא האיש צר ואויב הרע הזה.

תכנית מרושעת זו היא תכנית זדונית יותר משל עמלק אך היא דורשת סבלנות, הדו שיח בין המן לאחשוורוש בו אחשוורוש מצטייר כאחד שמפחד מאלוקים מסתפינא מיניה אין זה מוריד ברשעותו כלל, הוא לא יורד בעצם מתכנית החיסול, אבל הוא רוצה שהיהודים יחסלו את עצמם על ידי הכלים שהוא יספק להם.

להמן אצה הדרך, אין לו זמן לתהליכים ולהטמעה והתבוללות, הוא רוצה לראות יהודים מתים קבורים תלויים נשרפים נחנקים, זה מה שהוא אוהב, ולכן הוא מריץ עניינים ומשכנע את המלך שעכשיו אין כבר מה לפחד וניתן לזרז את התהליך כי אלוקיהם של אלו ישן וכו', להמן אין זמן כאשר אשתו אומרת לו ומחר אומר למלך לתלות את מרדכי, אצה לו הדרך הוא כבר הולך באמצע הלילה ומסתובב בחצר בית המלך, כי כשמדובר בהריגת יהודים הכל צריך להיות שנעל! שנעל! כמו שצרחו הגרמנים צאצאיו, מהר! מהר!

בעצם הדבר הזה הוא כבר תחילת הישועה כי אז התעוררנו, אז קיבלנו את הסטירה והבנו שמישהו חורש את רעתנו.

אני חושב שהדבר הזה מוכר לנו מאוד. אנחנו ח"ו לא משווים בין כגויים ליהודים גם היהודי הגרוע ביותר הוא בנו של הקב"ה והוא בן אברהם יצחק ויעקב, רק בכל זאת ניתן ללמוד מכאן על שני סגנונות של מלחמת הטומאה בקדושה, במלחמה שנלחמים על לומדי התורה בימינו לצערינו הרב אחינו הטועים, יש הטוענים שהמלחמה חייבת להיות כאן ועכשיו מלחמה חזיתית, לשלול זכויות, לקצץ במעונות, לאסור יציאה לחו"ל, לבטל זכויות בביטוח לאומי, לבטל רשיונות נהיגה, ועוד ועוד, אחרים טוענים לעומתם מלחמה חזיתית לא תצלה, עלינו ללכת בשיטת אחשוורוש. תופיני שלטון, מועדוני כושר, חדרי ספורט חדרי בריחה, וכו' הנס שלנו שלחלק אין סבלנות והם רוצים שינוי עכשיו, זה מעורר אותנו להתנגד מי יודע איך היינו נראים לולי גזירת הגיוס..

אך כל זה הוא משל, כדי להבין את מלחמת החלקקות הקיימת בדורינו, כל הרוע בעולם נמצא ב"לצרכי עבודה" ולצרכי פרנסה.. הנהנו מסעודתו של אותו רשע, ההתלהבות מכל חיי עולם הזה, תרבות האכילה מכל מדינות המלך אחשוורוש, סושי יפני ואורז פרסי, פיצה אמריקאית ומסעדה תאילנדית מאכלים מרוקאים, עם גפילטע פיש הונגרי, קוגל ירושלמי, וספגטי איטלקי וכו' וכו' הטיסות לחו"ל, חתונות ראוהו מטורפות, בתים מנקרי עיניים... כל תרבות הגויים, היא זאת שמחסלת אותנו ללא כל מאמץ.

זו היא מלחמה אכזרית וקשה יותר מכל גזירה אחרת, סכנת ההחלקה במדרון החלקלק היא איומה, איום מזדחל בערכים היהודים שלנו, נתפלל לבורא עולם שיתן לנו תמיד את הכלים לזהות את האיש צר ואויב שלנו האמיתי, ולא נתפתה לכל חיי עולם הזה הנמצאים בסעודתו של אותו רשע.

למרות שפורים מאחורינו, אבל המסרים מן החג הזה אינם מאחורינו, אלא הם עצם מעצמינו ובשר מבשרנו. בפרט אחרי קבלת התורה מאהבה שבכחה להפוך את התורה למציאות החיים דבר שאינו ניתן להפרדה ולהסרה אלא בכל רגע ורגע מחיינו אנחנו מקושרים לתורה באהבה נצחית, כך היא כחה של אהבה שאיננה פוסקת לרגע, כך נראה אוהב אמיתי, שבכל עת ובכל רגע הוא אוהב. לאהבה יש סגולה מיוחדת של "ואהבתך אל תסור ממנו לעולמים", ולכן לימודיה של המגילה נכונים הם לכל עת ולכל זמן.

מי שקורא את מגילת אסתר בלי להעמיק יתר על המידה, עלול לקבל רושם שאחשוורוש הוא רק תמונת רקע לכל האירוע, האירוע המרכזי הוא המן, שפועל בתוך הממלכה הפרסית, הוא המכניס והמוציא הוא החותם בטבעת המלך, ובעצם אחשוורוש הוא רק רקע משנה לכל האירוע, אנחנו קולטים מן המגילה שהוא אדם מושחת, אוהב כבוד וראוותנות, "בהראותו את עושר כבוד מלכותו ואת יקר תפארת גדולתו" הוא אוהב כסף ואוהב יין ועוד כל מיני תאוות והוא שקוע בהם עד מעל לראשו, אבל הוא בעצם לא שונא ישראל כזה מושבע, הוא אמנם מלך הפכפך אולי גם טיפיש, אבל סה"כ הוא גוי טיפוס סביר.

אבל האמת היא שמגילת אסתר נכתבה תחת שלטונו, ומרדכי ואסתר נמצאים תחת מלכותו, ומרדכי יושב בשער המלך ואסתר המלכה היא הלא המלכה, במצב כזה לא ניתן לכתוב במגילה דברים שאינם מחמיאים למלך, זו היא סכנת נפש, אבל הגר"א כבר מגלה את אזינו שכותבי המגילה רמזו לנו מבין השורות כדי שנדע במי המדובר.

חז"ל מציינים שהוא רשע כמו נבוכדנאצר שעליו אחז"ל שלא שחק אדם בעולם כל ימי מלכותו, ושיושבי הגיהנם פחדו כשהוא הגיע לגיהנם, ואחשוורוש הוא כיוצא בו, הוא רשע ואכזר כלפי עם ישראל ואולי עוד יותר מהמן, וראה לדבר הגלות הזו נקראת **גלות מדי ופרס** ולא גלות עמלק הקליפה שקמה עלינו היתה **מלכות אחשוורוש** ואולי זה שהמן קם עלינו היתה ישועה גדולה בשביל עם ישראל.

ואפרש את הדברים, מתורתו של רבי מאיר שפירא מלובלין למדתי הסבר במאחז"ל מגילה (ד). אמר רבי אבא משל דאחשוורוש והמן למה הדבר דומה? לשני בני אדם לאחד היה לו תל בתוך שדהו ולאחד היה לו חריץ בתוך שדהו, בעל חריץ אמר מי יתן לי תל זה בדמים, בעל התל אמר מי יתן לי חריץ זה בדמים, לימים נזדווגו זה אצל זה אמר לו בעל חריץ לבעל התל: מכור לי תילך, אמר לו טול אותה בחנם והלואי הרעיון העומד מאחורי משל זה הוא שבאמת להמן ואחשוורוש היה אינטרס משותף, חיסול העם יהודי. ואחשוורוש ממש התחבר לפתרון הסופי של המן, הוא היה בעל אינטרס מובהק בכל הענין.

לכאורה המשל דבעל תל ובעל חריץ הוא לאו דוקא, ויכול לתת דוגמא מכל שני בני אדם בעלי אינטרס משותף, אולם רבי מאיר שפירא מסביר שבדוקא נקטו חז"ל במשל זה כדי לבאר לנו שתי שיטות, שני מהלכים שהיו להמן ואחשוורוש במדיניות החיסול, המן רוצה להרוג את יהודים כפשוטו כמו שעשו צאצאיו לפני כשמונים שנה, העמידו יהודים מול בורות הריגה וירו בהם לתוך הבורות, זה החיסול שרוצה לבעל המן לעשות לכל היהודים, בור קבורה ולקבור אותם חיים או מתים כפי שעשו עמלק וצאצאיו.

לעומת זאת אחשוורוש הוא בעל התל, הוא רוצה לחסל את העם היהודי, בלי כדור אחד, הנח להם. תגביה אותם, רומם אותם כמו תל, חלק להם משרות של שרים וסגני שרים, חלק שטעלע'ס מטוב הארץ ומפריה, כך הם יתקלקלו ויאבדו את יהדותם. תופיני השלטון ומגדנות השררה יעבירו אותם על דעתם ועל דעת קונם, הם יהנו מסעודתו של אותו הרשע ואז יעזבו את יהדותם, כך הם יתמזגו בין גויי הארצות ולא יזכר שם ישראל עוד.

תהליך זה יהיה תהליך זוחל לאט לאט, תרבות הגויים ומנעמי עולם הזה ילחלו בלב הנוער, הם כבר יגדלו לדור אחר של מושגים. הגר"א בפירושו על מגילת אסתר (א, ו) כתב ומספר לנו הכתוב כל זאת, פרטי הכלים היקרים והעשירות הנפלאה שבמשתה שעשה אחשוורוש להראות מעלת הצדיקים לעוה"ב, יפה שעה אחת של עוה"ב מ"כל חיי העוה"ז" ואין אנו יודעים כמה גדול כח עוה"ב ואמר לנו הכתוב גודל עוה"ז שיהיה לנו להבין מזה העוה"ב.

סדרת שיעורים חדשה של הרב ישראל קליין שליט"א, להצית את השלהבת

קול הלשון. מספר ישיר: 073-2951352 להקיש 2 ואח"כ 1.